ANDMEKAITSE INSPEKTSIOON

VAIDEOTSUS
avaliku teabe asjas nr 2.1.-3/23/495-1274-7

Otsuse tegija	Andmekaitse Inspektsiooni jurist Agnes Järvela
Otsuse tegemise aeg ja koht	02.06.2023 Tallinnas
Vaide esitamise aeg	22.05.2023 (registreeritud inspektsioonis 23.05.2023)
Teabevaldaja	Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet aadress: Endla 10A, 10122 Tallinn e-posti aadress: info@ttja.ee
Vaide esitaja	Eraisik e-posti aadress: xxxx.xxxxxx@xxxxx.xxx

RESOLUTSIOON:
Avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lg 1 punkti 1 ning haldusmenetluse seaduse (HMS) § 85 punkti 4 alusel

otsustan:

1) jätta vaie rahuldamata, sest menetluse käigus on Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Amet vaide esitaja teabenõudele vastanud;

2) teha vaideotsus teatavaks vaide esitajale ja teabevaldajale.

VAIDLUSTAMISVIIDE:
Kui Andmekaitse Inspektsioon jätab vaide rahuldamata, siis on vaide esitajal õigus pöörduda teabevaldaja vastu halduskohtusse (AvTS § 46 (2)). Vaide esitaja saab 30 päeva jooksul pöörduda Andmekaitse Inspektsiooni vastu halduskohtusse, kui Andmekaitse Inspektsioon rikkus menetlemisel vaide esitaja õigusi muul viisil.

FAKTILISED ASJAOLUD:
1. 04.05.2023 esitas vaide esitaja Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile (edaspidi TTJA) teabenõude, milles palus edastada:
    a. Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektori poolt allkirjastatud otsuse, millega kuulutati "Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti taastuvenergia valdkonna õigusnõuniku" konkurss luhtunuks;
    b. internetis avaldatud lingi veebilehele, millelt saab tutvuda Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti täitmata ametikohtade kohta, muu hulgas Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti taastuvenergia valdkonna

õigusnõuniku ametikoha täitmise või täitmata jätmise kohta.

2. Vaide esitaja sai samal päeval TTJA-lt automaatvastuse, mille kohaselt on e-kiri kätte saadud, kuid seisuga 22.05.2023 ei olnud TTJA teabenõudele vastanud.
3. 22.05.2023 esitas vaide esitaja TTJA tegevuse peale teabenõudele vastamata jätmise osas vaide.
4. 24.05.2023 täitis TTJA teabenõude, lisades mh oma vastuskirjale, et 11.05.2023 kirjaga nr 1-10/2023/0466-2 pikendas TTJA teabenõude täitmise tähtaega.
5. Samal päeval esitas vaide esitaja inspektsioonile vaide täpsustuse, mille kohaselt ei ole ta 11.05.2023 teabenõude täitmise tähtaja pikendamise teavitust saanud. Samuti täpsustas vaide esitaja, et soovib käesoleva otsuse punktis 1a nimetatud teabe saada digitaalselt allkirjastatuna või kinnituse selle kohta, et dokument oli 27.04.2023 seisuga allkirjastatud.

VAIDE ESITAJA NÕUE JA PÕHJENDUSED:

Vastustaja ei ole avaliku teabe seaduse (AvTS) § 18 lõike 1 sätestatud tähtaja jooksul kaebaja 04.05.2023 teabenõuet (Lisa nr 1) täitnud ja ei ole ka vastanud, miks ei ole võimalik teabenõuet täita. Kaebaja on ka varasemalt esitanud Andmekaitse Inspektsioonile kaebuse, milles vastustaja keeldus 03.04.2023 nr 1-9/2023/0360 vastusega tervikuna 01.03.2023 teabenõuet täitmast, mis on menetluses Andmekaitse Inspektsioonis eraldiseisva asjana, sest käesolev vaie puudutab olukorda, milles vastustaja kuulutas uuesti välja avaliku konkursi "Ehitus- ja planeeringuvaldkonna õigusnõuniku" ametikohale (varasem konkurss oli "Ehitusja planeeringuvaldkonna juristi konkurss, mis samuti luhtunuks kuulutati), milles kaebaja järjekordselt kandideeris, ja mis personalispetsialisti 28.04.2023 kommentaaride (Lisa nr 2) alusel kuulutati järjekordselt luhtunuks. Kuid seekord vastustaja ei ole kaebaja 04.05.2023 teabenõuet (saada või tutvuda allkirjastatud dokumendiga, millega kuulutati "Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti taastuvenergia valdkonna õigusnõuniku" konkurss luhtunuks ja /…/) üleüldse tähtaja jooksul täitnud, ega sellele vastanud. Vaieldavas asjas ei toimu kohtumenetlust ja ei ole jõustunud kohtuotsust.

Asjaolud:

1.1. Vastustaja saatis kaebaja e-postile 28.04.2023 kirja (Lisa nr 2), milles muuhulgas kirjutab: "/.../TTJA peadirektor otsustas kuulutada konkursi luhtunuks, sest konkursil ei osalenud ühtegi kandidaati, kelle kvalifikatsioon, teadmised ja oskused vastaksid teenistusülesannete täitmiseks kehtestatud nõuetele. Nagu tööKuulutusest nähtus, peab sobival kandidaadil olema mitmeid eeldusi, sh osa nendest heal tasemel (nt suhtlemisoskus) ja osa väga heal tasemel (nt juba nimetatud teadmised keskkonna- ja ehitusõigusest, sh planeeringumenetlusest, samuti analüüsivõime)."

1.2. Kaebaja pöördus 04.05.2023 vastustaja poole teabenõudega (Lisa nr 1), milles soovis oma e-postile dokumenti, mis on Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektori poolt allkirjastatud otsus, millega kuulutati "Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti taastuvenergia valdkonna õigusnõuniku" konkurss luhtunuks. Samuti nõudis kaebaja viivituseta e-postile xxxx@xxxxxxxxx.xxx internetis avaldatud linki veebilehele, millelt saab tutvuda Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti täitmata ametikohtade kohta, muu hulgas Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti taastuvenergia valdkonna õigusnõuniku ametikoha täitmise või täitmata jätmise kohta.

1.3. Vastustaja AvTS § 18 lõikes 1 sätestatud tähtaja jooksul teabenõuet täitnud ei ole ja ei ole sellele ka vastanud, miks ta ei saa teabenõuet täita. Teabenõude vastustajale kättetoimetamist kinnitab vastustaja 04.05.2023 teabenõude kättesaamise kinnitus (Lisa nr 3).

Vaide põhjendused ja õiguslik alus:

2.1. Juhindudes avaliku teabe seaduse (AvTS) § 45 lõikest 1 punktist 1 teostab Andmekaitse Inspektsioon teabevaldajate üle riiklikku ja haldusjärelevalvet nende poolt teabenõuete täitmisel ja teabe avalikustamisel. Avaliku teenistuse seaduse § 18 lõikest 2 ja § 19 lõikest 2, Vabariigi Valitsuse korra 19.12.2012 nr 113 "Ametnike värbamise ja valiku kord" lõikest 2

ja 3 koostoimes AvTS § 28 lõikega 1 punktiga 32 on avalikult välja kuulutatud konkursi luhtumise otsus avalik teave. Konkursi luhtumise otsus peab olema pädeva isiku poolt allkirjastatud.

Vastavalt eeltoodule palun:
Algatada järelevalvemenetlus ja teha Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametile ettekirjutus seadusliku olukorra taastamiseks, kohustades Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit viivitamata edastama Eraisikule e-postile xxxx@xxxxxxxxx.xxx 28.04.2023 Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti peadirektori allkirjastatud otsus, millega kuulutati "Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti taastuvenergia valdkonna õigusnõuniku" konkurss luhtunuks ja kohustada Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ametit viivituseta e-postile xxxx@xxxxxxxxx.xxx avaldama internetis avaldatud linki veebilehele, millelt saab tutvuda Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti täitmata ametikohtade kohta, muu hulgas Tarbijakaitse ja Tehnilise Järelevalve Ameti taastuvenergia valdkonna õigusnõuniku ametikoha täitmise või täitmata jätmise kohta.

TEABEVALDAJA PÕHJENDUSED:
Vastuseks Teie järelpärimisele teavitan, et TTJA on Eraisiku küsitud teabe väljastanud 24.05.2023 dokumendihalduse süsteemi Delta kaudu. Vastuse koopia on lisatud käesolevale kirjale. Ühtlasi teavitan, et edastasime 26.05.2023 ka küsitud otsuse digiallkirja kinnituslehe Eraisiku e-posti aadressile.

ANDMEKAITSE INSPEKTSIOONI PÕHJENDUSED:
AvTS § 3 lg 1 kohaselt on avalik teave mis tahes viisil ja mis tahes teabekandjale jäädvustatud ja dokumenteeritud teave, mis on saadud või loodud seaduses või selle alusel antud õigusaktides sätestatud avalikke ülesandeid täites. Seega on avalikuks teabeks kogu asutuse valduses olev teave, mis on loodud või saadud avalikke ülesandeid täites. Sellisele teabele võib AvTS § 3 lg 2 kohaselt juurdepääsu piirata seaduses sätestatud korras. Juurdepääsupiirangu alused on ära toodud AvTS §-s 35 ja valdkondade eriseadustes.

AvTS § 9 lg 1 järgi on teabevaldaja kohustatud võimaldama juurdepääsu tema valduses olevale teabele seaduses sätestatud korras, mh peab teabevaldaja tagama juurdepääsu nendele dokumentidele, millele teabenõudja juurdepääsu taotleb ja millele teabenõudjal on juurdepääsuõigus (AvTS § 9 lg 2 p 1). Tulenevalt AvTS § 18 lg-st 1 tuleb teabenõue täita viivituseta, kuid mitte hiljem kui viie tööpäeva jooksul. AvTS § 19 näeb ette, et kui teabevaldajal on vaja teabenõuet täpsustada või kui teabe väljaselgitamine on aeganõudev, võib ta teabenõude täitmise tähtaega pikendada kuni 15 tööpäevani. Tähtaja pikendamisest koos põhjendustega teatab teabevaldaja teabenõudjale viie tööpäeva jooksul.

Antud juhul esitas vaide esitaja 04.05.2023 TTJA-le teabenõude, millega soovis saada avalikku teavet avaliku konkursi luhtumisotsuse ja veebilehel olevate täitmata ametikohtade kohta. Kuigi vaide esitaja väitis, et kuni 22.05.2023 ei ole TTJA talle vastanud, nähtub TTJA poolt vaidemenetluses esitatud dokumentidest, et 11.05.2023 on TTJA õigusnõuniku poolt saadetud e-posti aadressile xxxx@xxxxxxxxx.xxx kiri teabenõude täitmise tähtaja pikendamise kohta. Vaide esitaja on vaidlustanud üksnes selle, et tema teabenõudele ei ole vastatud ja see määrab ka vaide eseme, kuid sellegi poolest märgib inspektsioon teabenõude täitmise tähtaja pikendamise osas järgmist.

TTJA toob tähtaja pikendamise kirjas esile, et teave (otsus), mida vaide esitaja nõudis, sisaldab suures mahus isikuandmeid, vajalik on otsuse täiendav analüüsimine ja töötlemine ja seetõttu osas, mis puudutab teabenõude esimest punkti, pikendas TTJA teabenõudele vastamise tähtaega juhindudes AvTS §-st 19. Eeltoodu jääb inspektsioonile arusaamatuks.

Kõnealune 27.04.2023 käskkiri nr 3-1/23-033 on kaks lehekülge pikk ja puudutab ametikoha täitmiseks korraldatud konkursi luhtumise osas nelja isiku kandidatuuri. TTJA on eemaldanud käskkirjast sellise info, mis on kaetud juurdepääsupiiranguga (eelkõige teiste kandidaatide nimed). Muud analüüsimist ega töötlemist väljastatud käskkirja väljavõttest ei nähtu, mistõttu on arusaamatu selle teabe väljastamise tähtaja pikendamisel suurele mahule tuginemine.

Vaide esitaja teise nõude osas väljastada veebilehe link TTJA täitmata ametikohtade kohta on TTJA kvalifitseerinud selle 11.05.2023 kirjaga selgitustaotluseks, kuivõrd küsitud teavet oli TTJA hinnangul vaja süstematiseerida ja analüüsida ning selle alusel oli vaja uus teave dokumenteerida. Inspektsioon toob esile, et vastavalt AvTS § 28 lg 1 punktile 19 on teabevaldaja kohustatud avalikustama oma veebilehel andmed riigi- ja kohaliku omavalitsuse asutuste täitmata ametikohtade kohta. Seega peab asutuse veebilehel olema eeltoodud teave avalikustatud ning see ei vaja täiendavat analüüsi ega süstematiseerimist. Seetõttu ei olnud õiguspärane TTJA poolt teabenõude teise punkti kvalifitseerimine selgitustaotluseks tuginedes AvTS § 23 lg 2 punktile 5. Lisaks näeb AvTS § 23 lg 3 ette, et teabenõude täitmata jätmisest keeldumisel tuleb seda teabenõudjale põhjendada. Antud juhul esitas TTJA vaid õigusaktis sisalduva aluse, miks teabenõuet ettenähtud tähtaja jooksul ei täideta, kuid jättis seejuures põhjendused lisamata.

TTJA vastas teabenõudele 24.05.2023, edastades vaide esitajale TTJA otsuse, millega kuulutati TTJA taastuvenergia valdkonna õigusnõuniku konkurss luhtunuks ja lingi veebileheküljele, millest nähtuvad kontaktide all täidetud ja täitmata ametikohad. Kuivõrd vaide esitaja soovis käskkirja kas koos selle tegemise hetke digitaalallkirjaga või eraldiseisvat kinnitust selle kohta, et dokument on seisuga 27.04.2023 allkirjastatud, edastas TTJA 26.05.2023 vaide esitajale ka digitaalallkirjade kinnituslehe. Kinnituslehelt nähtub, et dokument on allkirjastatud 27.04.2023.

AvTS § 17 lg 1 p 1 kohaselt täidab teabevaldaja teabenõude teabenõudja poolt soovitud viisil, väljastades teabe teisaldatavale andmekandjale digitaalselt või teabenõudes märgitud elektronposti aadressil. Kui soovitud dokument sisaldab ka piiranguga andmeid, siis AvTS § 38 lg-st 2 tulenevalt kui teabele juurdepääsu võimaldamine võib põhjustada juurdepääsupiiranguga teabe avalikuks tulemise, siis tagatakse juurdepääs üksnes sellele osale teabest või dokumendist, mille kohta juurdepääsupiirangud ei kehti. Seetõttu on selge, et vaide esitajale ei ole võimalik esitada käskkirja koos digitaalallkirjaga, kuivõrd antud formaadis ei ole võimalik piirata ligipääsu sellele teabele, millele on seatud juurdepääsupiirang. Selleks, et katta dokumendis kinni piiranguga andmed, tuleb see digikonteinerist välja võtta. Sellest tulenevalt on inspektsiooni hinnangul lubatav, et TTJA edastas vaide esitajale dokumendi digikonteinerist välja võetuna ulatuses, mille kohta juurdepääsupiirang ei kehti ja saatis sellele täiendavalt juurde kinnituskirja digitaalallkirja olemasolu kohta.

Eelnevast tulenevalt on TTJA menetluse jooksul vaide esemeks olnud teabenõude täitnud, millega on rikkumine lõppenud ning vaide ese ära langenud. Kuna menetluse käigus on õiguslik olukord saavutatud, siis puudub alus ettekirjutuse tegemiseks, mistõttu jääb vaie rahuldamata.

(allkirjastatud digitaalselt)
Agnes Järvela
jurist
peadirektori volitusel